

Firan maakt werk van de energietransitie

Veelgestelde juridische vragen over de waterstofoplossingen van Firan

Versie juni 2023

Als de specialist in infra voor nieuwe energie van Alliander maakt Firan de duurzame energie van de toekomst toegankelijk voor iedereen. We ontwikkelen, realiseren en exploiteren de infrastructuur voor warmte, koude, waterstof, duurzame gasen en zon- en windenergie die klaar zijn voor de wereld van vandaag en morgen. In dit document staan de antwoorden op veelgestelde juridische vragen over de waterstofoplossingen van Firan.

De klimaatdoelstellingen betekenen dat in 2030 de CO₂-uitstoot in ons land met 55 procent is verminderd ten opzichte van 1990 en dat Nederland in 2050 klimaatneutraal is. Volgens het Klimaatakkoord moet de industrie in 2050 bijna volledig draaien op schone energie.

Naast gemeenten zijn onder meer provincies, waterschappen, netbeheerders, projectontwikkelaars, energieproducenten en ondernemingen aan de slag met de verduurzaming van de energievoorziening. Volgens het Klimaatakkoord en de kabinetsvisie op waterstof zijn CO₂-vrije gasen zoals waterstof een onmisbare schakel in de energietransitie. De inzet van waterstof is bij uitstek kansrijk voor de verduurzaming van energie-intensieve industrie, zoals voor de verwarming en de productieprocessen van fabrieken en havens. Daarnaast levert waterstof een belangrijke bijdrage aan de CO₂-reductie van mobiliteit, logistiek en transport, bijvoorbeeld als alternatieve brandstof voor vliegtuigen, schepen en vrachtwagens.

Firan is de aangewezen partner om de lokale plannen voor een waterstofnetwerk door te ontwikkelen tot een concreet project dat past bij de ambities, wensen en mogelijkheden van de gemeente, het bedrijfsleven en de regio. We werken aan regionale waterstofnetwerken, en we maken waterstof toepasbaar in lokale energienetwerken zoals energy hubs.

Hieronder staan de veelgestelde juridische vragen over de samenwerking met Firan aan waterstofoplossingen. Op onze website vindt u meer informatie over onze [werkwijze](#), [partners](#) en [actuele projecten](#).

Wat is Firan?

Firan B.V. ('Firan') is een Nederlandse besloten vennootschap die zich toelegt op het ontwikkelen, realiseren, beheren en financieren van energieinfrastructuur, niet zijnde elektriciteit en gas. Firan maakt deel uit van de Alliander groep. Hoofd van die groep is Alliander N.V., een Nederlandse niet-beursgenoteerde naamloze vennootschap.

Alliander N.V. is één van de grootste energie-netwerkbedrijven van Nederland, en heeft zich tot doel gesteld om actief bij te dragen aan de energietransitie in Nederland.

Wie zijn de aandeelhouders?

Alle aandelen in Alliander N.V. worden direct gehouden door Nederlandse provincies en gemeenten. Firan behoort tot de Alliander groep en is dus een volledig door Alliander N.V. gecontroleerde vennootschap.

Is Firan in publieke handen?

Firan behoort tot de Alliander groep en alle aandelen in Alliander N.V. worden direct gehouden door gemeentelijke en provinciale overheden. Indirect zijn de aandelen daarmee in publieke handen.

Waarom is Firan een aparte B.V.?

Firan is opgericht in 2013, toen nog onder de naam Alliander Duurzame Gebiedsontwikkeling ('Alliander DGO'). De activiteiten en projecten van Firan zijn in een aparte B.V. ondergebracht om diverse juridische redenen. Eén van de belangrijkste redenen is dat het voor iedereen volkomen duidelijk moet zijn dat de activiteiten van Liander dienen te worden onderscheiden van de activiteiten van Firan. Liander is de onafhankelijke netbeheerder binnen de Alliander groep ten aanzien van gas en elektriciteit. Liander heeft deze taak bij wet opgelegd gekregen. Firan verricht aanverwante activiteiten in de vrije markt. Uiteindelijk is de naam Alliander DGO veranderd in Firan, om nog duidelijker te maken dat Firan en Liander twee aparte entiteiten zijn met elk hun eigen rol.

Waar is Firan binnen Alliander gepositioneerd?

Firan is een 100% deelneming van Alliander Corporate Ventures B.V. Alliander Corporate Ventures B.V. is een 100% deelneming van Alliander N.V.

Waarom valt Firan niet onder Liander?

Liander is de onafhankelijke netbeheerder binnen de Alliander groep ten aanzien van gas en elektriciteit. Liander heeft daartoe een wettelijke taak opgelegd gekregen. Firan valt niet onder Liander om voor iedereen duidelijk te maken dat Firan en Liander twee aparte entiteiten zijn met elk hun eigen rol.

Waarom valt Firan niet onder Qirion?

Qirion behoort eveneens tot de Alliander groep en wordt regelmatig door Firan ingeschakeld voor het

ontwerp van energie-infrastructuren. Aangezien de activiteiten van Qirion en Firan niet dezelfde zijn, is gekozen voor twee aparte entiteiten.

Qirion opereert op de vrije markt en Firan ook, is er een verschil?

Qirion is adviseur, onder andere op het gebied van de ontwikkeling van waterstofnetwerken. Firan schakelt Qirion regelmatig in voor het ontwerp. Een belangrijk verschil is dat Firan ook daadwerkelijk energie-infrastructuren realiseert, beheert en financiert.

Waarom is ervoor gekozen om de naam Alliander DGO te veranderen in Firan?

Uiteindelijk is gekozen voor de naam Firan om nog duidelijk te maken dat Liander en Firan elk hun eigen rol hebben binnen de Alliander groep.

Welke regelgeving is op Firan van toepassing?

Op Firan is diverse regelgeving van toepassing. Hieronder worden twee belangrijke wettelijke kaders benoemd. Het betreft geen limitatief overzicht. Aangezien Firan onderdeel is van een netwerkbedrijf zijn onder andere de E-wet en de G-wet van toepassing. Daarin is bepaald dat een netbeheerder en de aan haar gelieerde groepsmaatschappijen enerzijds en producenten, leveranciers en handelaren van elektriciteit en gas anderzijds geen onderdeel mogen uitmaken van dezelfde groep en geen aandelen in elkaar mogen houden. De ratio achter dit groepsverbod is om het onafhankelijke karakter van de netbeheerder te borgen. Daarnaast dient Firan zich als onderdeel van een netwerkbedrijf te houden aan de in de E-wet toegestane nevenactiviteiten.

Is Firan een marktpartij?

Firan opereert in de vrije markt. Doordat zij onderdeel is van een netwerkbedrijf dat in handen is van lokale overheden, heeft zij een duidelijke maatschappelijke inslag.

Wie is de investerende partij bij een waterstofnet?

De kapitaalverschaffers worden per project afgestemd. Zij krijgen daarbij een aandeel in de infra B.V. Firan financiert soms zelf, maar ook bijvoorbeeld gemeenten, provincies, ondernemingen en samenwerkende bedrijven (zoals in een havengebied) kunnen onder bepaalde voorwaarden op projectniveau een investering doen.

Kan Firan verkocht worden? En zo ja, wat betekent dat dan voor de realisatie en exploitatie van het waterstofnet?

Met de aanleg van energie-infrastructuren gaan enorme investeringen gepaard. Aangezien deze investeringen pas na tientallen jaren worden terugverdiend, past het in de langetermijnvisie van Firan om onderdeel te blijven van Alliander.

Mag Firan in een B.V. zitten met een leverende partij of met een partij die een bron bezit?

In verband met regulatoire beperkingen mag Firan geen doorslaggevende zeggenschap hebben in een entiteit die ook waterstof produceert, verhandelt en/of levert.

Het is mogelijk dat de komst van de nieuwe Energiewet de situatie verandert. Firan houdt rekening met ontwikkelingen in het energiebeleid, zodat het beheer van de infrastructuur goed is geborgd.

Wie doet de engineering bij Firan?

De business developer en de manager realisatie en exploitatie van Firan zorgen, zo nodig ondersteund door externe experts, voor de engineering.

Wie doet beheer en onderhoud bij waterstofoplossingen van Firan?

De manager realisatie en exploitatie Firan is eindverantwoordelijk voor het beheer en het onderhoud van de infrastructuur.

Wie bouwt de waterstofnetwerken die Firan ontwikkelt?

Indien een project de realisatiefase bereikt, dan zal er via een aanbestedingsprocedure een aannemer worden gecontracteerd. Welke partij dat is, is dus per project verschillend.

Mag de gemeente onderhands aanbesteden aan Firan?

Als de gemeente uitsluitend een faciliterende rol speelt in de ontwikkeling van een waterstofnet, dan is in beginsel geen sprake van een overheidsopdracht en rust op de gemeente dus ook geen aanbestedingsplicht.

Als de gemeente een leidende rol wil innemen bij de aanleg van een waterstofnet, dan kan de gemeente in samenwerking met Firan een infra B.V. oprichten waarin de gemeente en Firan de aandelen houden en de gemeente (al dan niet gezamenlijk met Firan) toezicht houdt op het beleid van de entiteit. De opdracht tot aanleg en exploitatie kan op basis van de quasi-inbestedingsregels of de joint venture vrijstelling uit de Aanbestedingswet in beginsel onderhands bij deze entiteit worden ondergebracht. De gemeente hoeft de opdracht dan dus niet afzonderlijk aan te besteden, deze wordt verlegd naar de infra B.V.. Het dagelijkse beheer over de vennootschap neemt Firan voor haar rekening.

Verder zijn naast gemeenten ook andere overheidsbedrijven of ondernemingen een belangrijke aanjager van waterstofoplossingen. Per specifiek geval zal in overleg worden bekeken welke juridische constructie het meest passend is.

Met de komst van nieuwe wet- en regelgeving op het gebied van waterstof, kunnen de genoemde werkwijzen veranderen.

Meer weten over Firan en hoe wij de inzet van waterstof mogelijk maken? Lees meer op onze [website](#) en neem gerust contact met ons op. Samen brengen we de energietransitie verder.